

Alergologie a imunologie s.r.o

Palackého 1463/3, Šumperk

Alergie na vzdušné plísně

1) Co to jsou vzdušné plísně ?

Plísně a kvasinky jsou jednoduché organismy, které se v přírodě vyskytují v mnoha druzích.

Tyto se vyskytují za různých specifických podmínek, závisí na teplotě, vlhkosti, nadmožské výšce a ročním období. Obecně platí, že se plísním daří v prostředí vlhkém a teplém. Některé plísně ale odolávají suchu a chladu a rostou i v mrazu!

Plísně se množí se sporami, které se šíří vzduchem, podobně jako pyly, a mohou tak vyvolávat podobné potíže.

V bytovém interiéru se vyskytují plísně nejen ve vlhkých domech s nápadnou plísní, ale i v domech, kde bylo provedeno zateplení a utěsnění oken nekompetentně, bez zajištění ventilace.

2) Kde plísně nalézáme ?

Plísně rostou na hnilým ovoci, pečivu nebo jiných potravinách, dřevu, tlejícím listí či seně. Často je nalézáme ve vlhkých stavbách – někdy i tam, kde zdi jsou provlhlé a přitom může být vzduch v místnosti suchý! Plísně tak jsou součástí bytového prachu.

Mezi důležité domácí zdroje patří i klimatizace, zhlčovače, odpařovače na topení, akvária. Nalézáme je i ve vnitřnostech ptáků (holubi). Plísně mohou být příčinou nemocí zvířat, lidí i rostlin.

Alergenem se mohou stát i takzvané ušlechtilé plísně, které jsou součástí výrobních technologií potravin (plísňové sýry, ušlechtilá plíseň vína -*Botrytis cinerea*).

Alergická reakce pak může nastat nejen při vdechnutí spor plísní, ale také požitím potravin s obsahem plísní.

Velmi závažná je pak reakce, kterou mohou vyvolávat plísně usazené ve vlastních dýchacích cestách nemocného.

3) Co mohou plísně způsobit?

Plísně mohou působit jako alergen a vyvolávat obdobnou reakci jako roztoče nebo pyly – tedy alergickou rýmu, alergický zánět spojivek nebo alergické astma. Tyto reakce jsou obdobou například pylové alergické reakce.

Reakce obvykle nastává krátce po vystavení plísním, mohou se ale objevit i reakce s delším časovým odstupem (například noční dušnost po celodenním pobytu v prostředí plísní). Velmi vážné jsou chronické záněty plic (např. alergická bronchopulmonální alveolitida) nebo chronické rýmy a záněty paranasálních (vedlejších nosních) dutin (alergická fungální rhinosinusitida).

Tyto reakce jsou podkladem onemocnění, vznikajících v pracovním prostředí: například farmářská plíce, sýrařská plíce, plíce chovatelů holubů, ev. další.

Plísně ale mohou způsobovat i nealergické potíže prostřednictvím toxinů, které uvolňují do okolí, například ovzduší nebo do potravin, na kterých rostou..

3) Jak se alergie na plísňe stanoví?

Nejdůležitější je důkladný rozbor osobních údajů nemocného, na který navážou kožní testy a eventuálně vyšetření protilátek v krvi. Ani to však nemusí vždy postačovat a někdy bývá nutno provést například bronchoskopické vyšetření s odběrem přímo z průdušek.

V osobních údajích je důležitý údaj o kontaktu s plísněmi doma či v práci a zejména časové údaje. Důležité jsou i informace o rekonstrukci domu či bytu.

4) Léčba

Je nutno odstranit plísň z domácího prostředí (důkladná sanace domu, odstranění zdrojů plísní – plesnivé potraviny, ovoce...). Mezi důležité domácí zdroje patří i klimatizace, zvlhčovače, odpařovače na topení, akvária. Někdy je nutná důkladnější úprava domu, navržená a provedená kvalifikovaným odborníkem.

V interiéru je doporučeno měřit vlhkost, regulovat ji v první řadě větráním. Není vhodné v obytných prostorách například sušit prádlo. Nadměrné zvlhčování vzduchu může být také zdrojem potíží.

V případě zdroje v pracovním procesu bývá nutná změna zaměstnání. Je nutno i omezit eventuální přísun kvasinek v potravě.

Léky pomohou zmírnit potíže, ale pokud se neodstraní kontakt s plísněmi, lze očekávat postupné zhoršování stavu.

.....